

Zamek w Krasieczynie - perła renesansu, uroki Ziemi Przemyskiej

DZIEDZICTWO ZIEMI PRZEMYSKIEJ: Opowieści z przeszłości

Oprac.: M. Niedźwiecki

Początki budowy (XVI-XVII w.)

Zamek w Krasieczynie, położony nad rzeką San, około 10 km na zachód od Przemyśla, został wzniesiony na przełomie XVI i XVII wieku przez ród **Krasickich**, herbu Rogala. Inicjatorem budowy był **Stanisław Krasicki**, kasztelan przemyski, a ukończył ją jego syn **Marcin Krasicki**, wojewoda podolski i sekretarz królewski.

Zamek został zaprojektowany jako nowoczesna rezydencja obronna w stylu **renesansu i manieryzmu włoskiego**, z czterema charakterystycznymi basztami: **Boską, Papieską, Królewską i Szlachecką** – symbolizującymi władzę duchowną i świecką.

Architektura i dekoracje

Zamek wyróżnia się pięknymi attykami, sgraffitami przedstawiającymi sceny biblijne, portretami władców, świętych i postaci mitologicznych. Wnętrza były bogato zdobione, a dziedziniec pełnił funkcję reprezentacyjną. Wokół zamku powstał park krajobrazowy i ogród włoski.

Ród Sapiehów i ich związek z Krasieczynem

Przejście zamku w ręce Sapiehów

Po Krasickich zamek kilkakrotnie zmieniał właścicieli. W XIX wieku przeszedł w ręce **książąt Sapiehów**, jednego z najpotężniejszych rodów magnackich Wielkiego Księstwa Litewskiego i Rzeczypospolitej Obojga Narodów.

W 1835 roku zamek nabył **Leon Sapieha**, znany polityk, działacz gospodarczy i patriota. Za jego czasów rozpoczęto remonty i rewaloryzację obiektu, przywracając mu dawną świetność. Ród Sapiehów uczynił z Krasieczyna swoją rodzową siedzibę.

Perła Renesansu **Zamek w Krasieczynie**

Znani członkowie rodu Sapiehów związani z Krasieczynem

Leon Sapieha (1803-1878) – uczestnik powstania listopadowego, marszałek Sejmu Galicyjskiego, organizator linii kolejowej Galicyjsko-Karola Ludwika.

Władysław Leon Sapieha – kontynuował rozwój majątku i opiekował się zamkiem.

Adam Stefan Sapieha (1867-1951) – kardynał, arcybiskup krakowski, nazywany „księciem Kościoła”, wychowawca Karola Wojtyły (późniejszego papieża Jana Pawła II), urodził się właśnie na zamku w Krasieczynie.

XX wiek i losy zamku

Po II wojnie światowej majątek Sapiehów został znacjonalizowany. Zamek popadł w ruinę, jednak w drugiej połowie XX w. podjęto działania restauracyjne. Dziś jest to jedna z najcenniejszych budowli renesansowych w Polsce, otwarta dla turystów. Mieści się tu hotel, muzeum, park i miejsce wydarzeń kulturalnych.

Ród Sapiehów - zarys historii

Ród **Sapiehów** pochodził z Wielkiego Księstwa Litewskiego. Największe znaczenie osiągnął w XVII wieku. Wśród członków rodu byli:

Kanclerze i hetmani wielcy litewscy

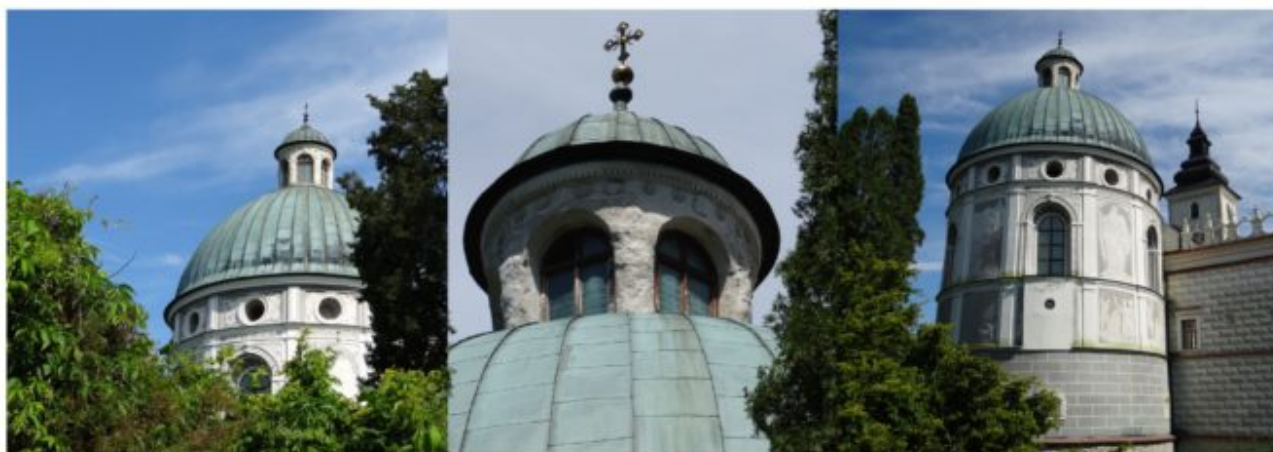
Wojewodowie, biskupi, senatorowie

Wielcy właściciele ziemscy i mecenas sztuki

Sapiehowie posiadali liczne rezydencje, m.in. w Kodniu, Róźnie, Dereczynie, Lwowie, Wilnie i właśnie w Krasiczynie.

Ciekawostki

W baszcie Boskiej znajduje się kaplica, uznawana za jedną z najpiękniejszych prywatnych kaplic w Polsce – nazywana **perłą polskiego renesansu**.

Zamek ma również swoje tajemnice, jak zapewne większość magnackich rezydencji i zamków posiada on sekretne przejścia w ścianach zakryte boazerią i niewidoczne dla zwiedzającego. Cemu mogły one służyć? Bardzo często takie ułatwienia komunikacyjne służyły np. ucieczce w czasie ataku wroga. Mogły też ułatwić wślizgnięcie w sposób niezauważony do czyjejś alkowy....

Po wielu zmianach właścicieli i długoletnich remontach zamek w Krasiczynie cieszy zwiedzających przepychem zdobień i wyposażenia, ale również koncertami, które regularnie odbywają się na jego dziedzińcu. Turysta może również podziwiać przepiękny park z licznymi, egzotycznymi nasadzeniami. Właściciele wprowadzili tam oryginalną tradycję, że gdy rodziło się dziecko sadzili drzewo, a u jego stóp umieszczali murowaną tabliczkę z imieniem i datą narodzin. Miłośnicy życia wodnego mogą nakarmić ryby żyjące w parkowym stawie jak również kaczki i łabędzie.

Zamek w Krasiczynie wraz z przyległym zespołem parkowym stanowi niewątpliwą atrakcję i wpisuje się do kanonów **Uroków Ziemi Przemyskiej**.